

Posudek na diplomovou práci Lindy Zábrahové

Pakt stability a růstu jako součást Hospodářské a měnové unie

Mezi aktuálními otázkami soudobé evropské integrace patrně neexistuje téma, kterému by byla věnována tak rozsáhlá a všestranná pozornost. A právě toto široké názorové spektrum, které zahrnuje praktiky hospodářské politiky i ekonomické teoretiky, činí ze zmapování tohoto názorového kvasu a ze zaujetí vlastního stanoviska mimořádně náročný úkol. Lze s potěšením konstatovat, že autorce diplomové práce se podařilo podchytit diskusi téměř v celé své šíři a přitom neztratit logickou linii výkladu. To ovšem neznamená, že nic důležitého nebylo opomenuto. Je možná trochu ke škodě, že autorka se zcela vyhnula vztahu SGP k novým členským zemím, tedy i k České republice. Přitom ČR se nalézá v proceduře nadměrného deficitu, v případě neplnění konvergenčního programu lze pozastavit čerpání strukturální pomoci. Obecně řečeno, opomenuty byly rozdíly v závaznosti SGP pro všechny členy EU na jedné straně a zvláště pro členy eurozóny .

Lze ocenit, že autorka se snaží danou problematiku nejen popsat v její historické genezi, ale ji i vyhodnotit a komentovat. S jejími názory se dá v převážné míře souhlasit. Jako poněkud zveličené se mi nicméně zdá dělení členských států na velké a malé, kdy ti první jsou hříšníci a ti druzí zastánci fiskální disciplíny. Chybí mi zde např. argument některých malých zemí proti sankcionování velkých zemí v obavě, že další prohloubení hospodářské stagnace ve velkých zemích bude mít dopady na obchodně propojené malé ekonomiky. Také mi připadá poněkud nesourodé, je-li na jedné straně přiznávána určitá racionalita některým změnám původních pravidel a na druhé straně jsou vyslovovány tvrdé odsudky typu „SGP se stává pouze bezcenným kusem papíru s tím, že fiskální chování členských států eurozóny je nějak vymezeno“.

Diplomová práce by určitě získala větší nadhled, kdyby problematika deficitů veřejných rozpočtů byla zarámována do mezinárodního srovnání. Ve světle současného chování americké či japonské vlády totiž fiskální rozmařilost evropských vlád nevyznívá nijak katastrofálně. To jenom ukazuje na povahu evropského problému, který nespočívá ani tak ve výši deficitů jako takových jako spíše v nastolení obecně respektovaných pravidel při vědomí obecného inklinování demokraticky volených vlád k volebnímu cyklu. A zde je třeba připustit, že tvrdé nastavení sankčních pravidel může působit kontraproduktivně, pokud by jejich prostřednictvím mělo být sankcionováno takové chování, které z pohledu zdravé ekonomické logiky se zdá být přiměřené aktuální ekonomické situaci.

Na závěr lze shrnout, že autorka diplomové práce prokázala hlubokou znalost dané problematiky a schopnost vtělit své poznatky do čtivého textu. Autorka se nebojí zaujmout vlastní stanovisko, byť její pohled může v určitých souvislostech vyznívat poněkud šablonovitě a uspěchaně. Z drobných formálních nedostatků lze vytknout chybné skloňování slova deponitum (rod střední). Práci doporučuji přijmout k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

Praha, 24. ledna 2006

doc. Ing. Oldřich Dědek, Csc.